

Padden

Victor Hugo

Det hadde vært et forferdelig regnvær hele dagen. Nå var det slått om. Solen gikk ned i flammer. Landskapet var rødt. Dette satt en padde og så på. Den satt ved siden av et dypt og bredt hjulspor, som nå var gjort om til en sølepytt. Padden satt i sine egne, dype tanker. Det må vel gå an for det som er stygt, å se på det som er vakkert?

Himmelen var som ild, dalene rundt omkring var purpurøde. Vannet var som et speil. Selve sølepytten, som det fløt gress i, var blitt til et speil. Fuglene sang, men det ble færre og færre av dem etter som dagen gikk mot kveld. Til slutt var det ingen igjen. Luften var stille, vannet var stille. Padden glemte seg bort. Den glemte at den var redd. Den glemte at den var stygg. Den satt bare og stirret inn i solnedgangen. Den følte seg ganske velsignet, den også. I alt som lever, er det et gjenskinn av det evige. Ikke noe øye er så stygt at ikke lyset fra himmelen kan skinne på det, noen ganger hardt, andre ganger mykt og ømt. Ikke noe levende er så lite, så urent, at ikke øynene kan romme stjernenes uendelighet.

En mann kom gående. Han la ikke merke til det stygge dyret før han satte hælen på det, og da skvatt han tilbake. Det var en prest. Han gikk og lest i bønneboken sin.

Så kom en pike med en blomst på kjolen. Men hun ble så skremt at hun, uten å vite det, satte paraplyen sin rett på padden. Paraplyspissen traff det ene øyet.

Så kom fire skolegutter med klare, åpne ansikter. Men de var grusomme. Guttenes øyne strålte av lek og sunnhet. Hver av dem hadde en mor og gode kamerater. De kunne puste med friske lunger.

De var elsket. De var frie og glade. Hadde de ikke noe bedre å gjøre enn å være grusomme? Grusomme mot dem som var ulykkelige?

Padden slepte seg vekk så fort den kunne. Den ville ned i hjulsporene og gjemme seg. Men guttene fikk øye på den: «Æsj, for et ekkelt dyr. La oss drepe det.»

«Ja-a!»

De lo, for slike gutter ler når de gjør andre noe vondt. De fant en kvist som de spisset til. De ville prøve å stikke padden i det øyet som allerede var skadd. De ville gjøre såret verre. Og de hadde glede av å gjøre det!

Den stakkers padden kunne ikke skrike. Blodet rant. Den prøvde å komme seg vekk. Den hadde jo ikke gjort noe galt. Den var bare stygg. Den slepte den ene foten etter seg, og øyet hang ut. En gutt kom med en spade, og for hvert stikk han gav padden, kom det ut noe slim.

«Se som den sikler!» ropte guttene. De prøvde å fange den med en skolis, men den glapp unna. Padden styrtet ned i sølepytten og rotet vannet til, slik at ingen kunne se den.

Den vasket av seg menneskenes grusomhet i skittent vann. Og guttene som hadde røde roser i kinnene, som var så vakre og sunne, de moret seg forferdelig og snakket alle på en gang: «Skal vi ikke finne en stor stein og kaste ut?» sa en.

«Jo, jo,» svarte alle de andre.

Noen passet på hvor padden var. Andre løp for å finne steinen. En av dem fant en brostein og kom springende med den.

Men så måtte alle gå litt til side, for det kom en vogn oppover veien, en tung vogn som ble trukket av et gammelt, halt esel. Eselet var ikke bare halt, det var magert og døvt og elendig på alle måter. Det bar to kurver samtidig som det trakk den tunge vognen. Slik hadde eselet gått hele dagen, og nå var det ikke langt igjen til stallen. Veien var bløt av regnet. Hjulene sank langt nedi. Eselet måtte rykke til for å komme fremover, og hvert rykk gjorde vondt. Men han som

drev eselet, brydde seg ikke om det. Han bante og slo. Og det gamle, utslitte eselet gikk som i en sky av slag og stygge ord.

En av guttene ropte:

«Vognhjulet går rett over padden.»

«Ja!» Det ville alle se på.

Men eselet kom gående med hodet hengende mot jorden og fikk øye på padden. Den stakk akkurat hodet opp av det skitne vannet. Eselet snøftet til padden. Men nå så det ut som den ene stakkaren ville hjelpe den andre. Eselet tok i med sine siste krefter og klarte å svinge vognen til siden. Det gjorde forferdelig vondt i sårene, og det var bare så videt det gikk.

«Hvor vil du hen?» skrek mannen og slo til eselet. Men padden var reddet.

Der stod gutten. Han som holdt steinen i hånden, det er han som forteller denne historien, han kastet den langt fra seg. For oppe fra himmelen, som nå var blitt mørkere, hørte han tydelig: «Vær god!»